

רְאָה וְהִתְקִין צוֹרֵת הַלְבָנָה

פְּרֻשֶׁת בֵּא

תשפ"ד | גליון 32

כְּזֶה רְאָה וְקִדְשׁ!

אֶעֱשֶׂה לְפָרְעָה, כִּי בִּיד חֲזָקָה יִשְׁלַחַם, וּבְיַד חֲזָקָה יִגְרָשֶׁם מֵאֶרְצוֹ" (שמות ו, א) כעת לא נותר לך כי אם לקיים את הציווי "הִתְעַבְּבוּ וְרָאוּ אֶת יְשׁוּעַת ה'!" (שם יד, ג).

"הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֵם רֵאשׁ חֲדָשִׁים" (שמות יב, ב)

כך מביא מרן ה'שפת אמת' זי"ע (שי"ד דילי היה השבוע -ה' שבת), הבנה מיוחדת בענין זה:

בני ישראל מונים לפי הירח ואילו אומות העולם לפי החמה. לומר לנו שעמי העולם יכולים להתקיים רק כאשר החמה זורחת עליהם בעיצומו של יום, ואילו משמחשיך יומם, מיד הם נשמדים ונמחים מתוך דברי הימים, וכפי שעמים רבים נעלמו מהנוף ונמחקו מההיסטוריה לאחר סבל מתמשך וגלות. לעומת זה, בני ישראל קיימים ומאירים גם כאשר שרויים בחשכה כדוגמת הירח הזורח בחשכת הליל.

האיך יוכלו אותם מוצלים מאש להיבנות מחדש? לימוד תורה במחנה העקורים צלסהיים

כן מובא שהלבנה בתכונתה היחודית מהווה סמל של עם ישראל. כשם שהלבנה מתמעטת והולכת, מתמעטת והולכת... עד שהיא נעלמת מן העין והכל בטוחים שאיננה קיימת עוד. או אז היא זורחת מחדש, מתרבה והולכת, מתגדלת והולכת... כך גם עם ישראל אף אם הוא כבר נתון בשפל המדרגה, ודומה כי הנה הנה שוקע הוא כליל, הרי הוא חוזר ומתנער משפלותו, שב וזורח במלוא אורו.

התכונות הללו הנשקפות באור הלבנה המאירה - **הראשונה**: היכולת להחזיק מעמד ולשאוב חיות ואור גם בעת ששוררת אפילה. ובאותה עת - להאמין, להמשיך לחיות, לפעול ולתפקד למרות היותו שרוי בתקופה של קושי והתמודדות. **והשניה**: הכרה בתהליך הקבוע של התמעטות והקטנה עד כדי התעלמות טוטאלית לעין הרואה, אח"כ ההתחדשות וההעצמה שבאה בעקבותיה - שתיהן **חד הן**.

וההסבר: השי"ת הטביע בימי בראשית היצירה - הנהגה של 'טבע' בתוך הבריאה, כלומר יש כללים סדורים שלפיהם מתנהלת הבריאה.

"באמת, קשה לזהות אותך, לאחר שנים כה רבות" כך הגיב ר' משה. מה שעלה בלבו, לא ההין לבטא בשפתו "בוודאי קשה עד מאוד להכיר בו ביהודי הנכבד הזה את השמעון ההוא, מי היה מאמין שמילד נחשל שכזה, תצא אישיות כה מוצלחת ומוערכת?! האם בן אדם יכול כל כך להשתנות לטובה?"

תש"ה. ויהי אחר המבול. טראומה. החורבן המוחלט ניכר בכל. אדמה חרוכה נותרה מאחור. הכחדה. עקורים. כאב קולקטיבי ואישי בלתי מוגבל. עם מדוכא ומושפל עד עפר, כיצד הוא יצליח להתרומם? האיך יוכלו ה'מוזלמנים' אותם

אודים מוצלים מאש להיבנות מחדש? האם תוכלנה הקהילות החרבות לשוב ולפעול, לקומם הריסות? אותם ניצולים אומללים, שנתרו בודדים 'אֶחָד מְעִיר וּשְׁנַיִם מְשַׁפְּחָה' (ירמיהו ג, יד) מהיכן ישאבו די כוח כדי לפתוח בחיים חדשים? בלתי אפשרי בעליל!!!

"החודש? באמת שאין לי שום מושג מהיכן אני נוטל דמי שכר-דירה ע"מ לשלם לבעל הבית. כבר ניסיתי את כל הדרכים, פניתי לכל ידידי וקרובי, העליתי חרס בידי, אינני רואה לפניי אף 'מראה מקום' של ישועה. אבוי, הפעם אני באמת תקוע! רבנו של עולם! "מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי" (תהלים קכא, א) ?

אין על מי להשען...

ואז, ברגע שהחושך מכסה ארץ, אין מנוס, אין מפלט, אזלו הסיכויים - - -

בו בזמן. מכרזת כנגדו 'בת קול' ואומרת, בני חביבי! יקירי!

הצדק עמד, אכן 'מ-א-י-ן'. מאפס. מכלום. ממצב של שום סיכוי... דווקא משם! כאשר הכל שחור מְשֹׁחַר, כשהנך מכיר בכך שאין אתה מסוגל לעזור לעצמך, ואינך רואה שום מוצא מבעייתך. לא מצאת כל משענת הגיונית לסמוך עליה. נקלעת למבוי סתום. 'סָגַר עֲלֵיהֶם הַמַּדְבָּר' (שמות יד, ג) ... דווקא כעת - 'יָבֵא עֲזָרִי' - ישלח לך ה' את עֲזָרוֹ מקודש "...עֲתָה תִרְאָה אֲשֶׁר

הנהגה זאת מחייבת את הנבראים כולם - דומם, צומח, חי ומדבר - 'להתיישר' לפי כללי הטבע שהנהיג הבורא יתברך בבריאה. אולם עם בניו אהוביו 'עם קרב' (תהלים קמח, יד), ההנהגה היא שונה. בני ישראל אינם כפופים תחת שלטון הטבע הרגיל ומערכות המזל, וכביכול בתוך מנגנוני (mechanisms) הטבע הטמיע והנהיג הבורא ית' שסדר ההנהגה שלו עם ישראל שהם בניו למקום, יהיה בהנהגה שונה, הנהגה שמעל הטבע! הווי אומר: הטבע של ישראל הוא מעל הטבע.

שָׁאֵל נָא לַיָּמִים רִאשִׁימִים (דברים ד, לב)

עם שלם המשועבד ומעונה תחת עוליה של אומה גאה ועריצה למשך תקופה ממושכת. בדרך הטבע במוקדם או במאוחר - עול השעבוד, הסבל וההשפלה המתמדת - יכריעו אותם ויגרמו להתפרקות והתפוררות המסגרת, הלכידות, תחושת השייכות, התרבות והערכים הלאומיים. בשלב מסויים פשוט יחדלו לתפקד כ'עם' וכחברה, לכל היותר יהפכו להיות כעין אספסוף של 'אבק אדם' נמוכי רוח ונעדרי חזון, הדבר היחיד שיעסיק אותם, זה - איך אני שורד, איך אני מצליח להערים פה ושם על האדון כדי לעבוד פחות, וכיצד אוכל אני 'לקנות במשיכה' מעט מזון להחיות את נפשי הרעבה, רק זה - ותו לא מידי.

אך כשהקב"ה מתגלה לרעיא מהימנא בתוך הסנה, משה רבנו נוכח לראות אשר '...הִסְתַּנֶּה בְּעַרְבַּי וְהִסְתַּנֶּה אֵינֶנּוּ אֶפְלִי' (שמות ג, ב), דהיינו הגלות והשעבוד של עם ישראל אכן שורפים ומייסרים את גוף האומה, אולם המהות של עם ישראל היא נצחית וקיימת לעד, לעולם לא תכלה ולא תיגמר. העם המיוחד הזה מחזיק מעמד גם כש'יוודאי לילה' ומלכות החושך שולטת בכיפה, ובכל אופן יודעים ומאמינים כי אור ה' 'המאיר לארץ ולדריים עליה ברחמים' ממשיך לזרוח עליהם באהבה ומאיר ולו במעט את חשכת הליל, 'וְאֶמְוֶנְתָּךְ בְּלֵילוֹתַי'.

גם 'עם ישראל' וגם 'ר' ישראל', כלומר - הן הכלל והן הפרט, שרויים לעתים במצבי 'חֲשֹׁךְ וְלֹא אֹר' (עמוס ה, יח), "סְבוּיָי כְּדְבוּרִים, דַּעְכוּ בְּאֵשׁ קוֹצִים" (תהלים קיח, יב), ובמצבי קיצון של כמעט... "כְּמַעַט כְּלוּנִי בְּאֶרֶץ" (תהלים קיט, פז), אך גם בעיצומו של החושך המוחלט בטוח היהודי בכל לבו, יודע ומאמין כי "גַּם חֲשֹׁךְ לֹא יִחְשֵׁיךְ מִמֶּךָ וְלַיְלָה פִּיּוֹס יֵאִיר פְּחֻשִׁיכָה כְּאֹרֶחַ" (תהלים קלט, יב) אור השייטת מאיר את החושך, הענן והערפל ולאורו הולכים ומול אשו הגדולה מתחממים, היא המצב אשר יהא.

כן כאשר המצב נראה ח'יו תקוע, ללא פתרון וללא מוצא. דווקא אז נחגור בְּאֶזְרוֹ הָאֶמּוּנָה (לפי ישעיהו יא, ה) - באמונת אומן - בהנהגת ה' עם עמו בכלליות, ועם כל יהודי ויהודי בפרטיות. והמשמעות - גם כשכלו כל הקיצין, גם כשבעיני בשר נראה בעליל שאין תקוה ואין כל תקנה לצאת מהסבך, נזכור שאנו מונים למאור אותו אנו מברכים ואומרים בברכתה 'וְלִלְבָנָה אָמַר שְׁתַּחַדְשִׁי'. וגם בנו ניטעת תכונה מופלאה זאת של 'התחדשות' שהרי הירח המלכותי מהווה 'עֲטָרַת תְּפָאֲרֹת לְעַמּוּסֵי בְּטָן (ישראל), שֵׁהִם עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתֶיהָ, וּלְפָאֵר לְיִזְרָאֵל עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ'.

אם כן נחדיר בתודעתנו ובתודעת צאצאינו - **תמיד יש מוצא**, אב הרחמן מעניק לבניו הזדמנויות נוספות, הוא מאפשר לנו התחלה חדשה לחלוטין.

גם בעת שנראה בעינינו בוודאות שחסרה כל תקוה, גם כאשר אנו משוכנעים שאפסה תוחלת, גם אם אין אנחנו מוצאים כל פתרון או מענה לבעיה אליה הושלכנו. גם אם המציאות והטבע משדרים לנו באופן חד משמעי - אין תקומה חלילה, הכל אבוד, הרוס חרב ונחרב. וביחוד בימים טרופים אלה, שיעקב ניתן למשיסה ודם ישראל נשפך כמים, כמו י"ד מאות קדושים שנטבחו באכזריות בזמן שמחתנו. וכמאה וחמישים מבני עמנו 'בְּנִעְרֵינוּ וּבְזִקְנֵינוּ ... בְּבִנְיָנוּ וּבְבָנוּתָנוּ... ' (פרשת בא, י, ט) טף ונשים ל'ע נחטפו מבתיהם ומחזקים בידי רשעי אומות העולם. זה יותר ממאה ימים, אשר אלפי משפחות נאלצו לעקור מבתיהם, וחלקם אף אין להם בית המחכה להם לשוב אליו. רקטות וכלי טייס עוינים נורים מתימן, מלבנון, מסוריה ומעזה, התקפות ברבריות ברחובות א"י, ושנאת ישראל גואה בעולם, **ואין דורש, ואין מבקש, ואין שואל, על מי יש לנו להשען?** (לשון המשנה סוטה מט. מסימני עקבתא דמשיחא) נראה בלתי אפשרי? התשובה היא - ממשיך התנא וקובע - דווקא עכשו סמכו אחים רק - **על אבינו שבשמים!**

עלינו מוטל לתפוס באומנות אבותינו - תפילה מקירות הלב, ישאב כל אחד חיזוק מאור פני מלך ויחזיק באמונה פשוטה באב רחום וחנון, יאמין כי במהרה יבוא עליו ועליו זמנים טובים, עדי נזכה בעגלא דידן לימים שיאיר עלינו 'אור יקרתי' אור מלא ונערב, ונזכה כולנו יחד במהרה לאורו.

"וְהָיָה אֹרֶךְ הַיָּמִים הַלְבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה, וְאֹרֶךְ הַחֲמָה יְהִיָּה שְׁבַעֲתַיִם כְּאֹרֶךְ שְׁבַעַת הַיָּמִים, בְּיוֹם חֲבַשׁ ה' אֶת שְׁבַר עַמּוֹ וּמַחֵץ יִרְפָּא" (ישעיהו ל, כז) בבליאת גוא"צ בב"א.

שמחים אנו לבשר לציבור היקר שבעזרת השייטת בימים אלה
הננו משיקים מיזם חדש ומהפכני בעולם החינוך והטיפול לצעירי הצאן

☞ **קורס להכשרת מאמנים לכישורי חיים לנוער ולילדים** ☞

מיוחד עבור אנשי החינוך מכל הסוגים, ומטפלים בתחום הרגש
או לכל הרואה עצמו מתאים להקנות לילדים חוסן נפשי ורוחני וכלים מעשיים לחיים בבית ובחברה

חדש! הקורס היחודי ייפתח בעז"ה בשני מוקדים - בירושלים ובב"ב!